

1495

(EII) *veia*

(ALDC, IX, 2160. *No s'hi veia per mor de la boira*)

La persona 3 de l'imperfet d'indicatiu del verb *veure* (< VĪDĒRE; veg. mapa 1367) en llat. era VIDĒBAT, origen de *vedeva* (var. *vedeve* 87, 90), dels parlars ribagorçans, reduït a *veva* 102, 108 (o *veve* 106); l'alg. *veieva* 85 és una adaptació de l'it. *vedeva*. La pèrdua de la *-d-* intervocàlica podria haver generat *vea/vee*, però és més versemblant partir de *veïa/veïe*, procedent de **veea*, pel tancament de la *e* tònica en *i* per trobar-se en hiat (var. *ve[z]ia* 7 ← oc.; *ve[dz]ia* 182, per atracció de *veig*, *veja*, etc.), modificat en *via* 118 (var. *vie* 115, 118, 132, 134), per assimilació de *e* a la *i* tònica. D'altra banda, *veïa* podia sofrir una altra modificació: inserció d'una *-v-* antihiatàtica per donar *veïva/veïve* o, per desplaçament de l'accent a la vocal anterior més oberta, *veia/veie*, que, per absorció de la *i* en la també palatal *e*, es reduïa a *vea/vee*. Veg. formes de l'imperfet d'indicatiu

vèiem 5, 6, 8, 13, 119, *veem* 159, *veïvom* 86 (persona 4) i *veien* 14, 82, *veen* 74, 76 (persona 6).

Des d'una perspectiva geolingüística, l'estrat més antic seria *vedeva*, dels parlars ribagorçans, coetani d'una altra forma antiga, *veïa*, mantinguda en val. meridional i parlars nord-occ. del sud (var. pallaresa *veïva*) i que és la base dels posteriors *veia*, general al Principat, mall. i eiv., i *vea*, del men., val. i nord-occ. meridional.

Veia és l'única forma normativa des del *DOrt*, 1917, que acull la *GIEC* (pàg. 317). Segons la *PEOLC Morfologia* (pàg. 36), és admissible en l'àmbit general la forma *veia* (model *queia*) i en l'àmbit restringit (parlars valencians) –només, però, en registres informals– la pronunciació d'aquesta forma sense *-i-* (*vea*).

Petit Atlas Lingüístic del Domini Català © PALDC

